ŐRVIDÉKI HÍREK

2020/4.

A BURGENLANDI MAGYAR KULTÚREGYESÜLET HÍRLAPJA

NACHRICHTENBLATT DES BURGENLÄNDISCH-UNGARISCHEN KULTURVEREINS

www.bukv.at

A BMKE ÚJ ELNÖKSÉGE

A BMKE 2020. július 2-án tisztújító közgyűlést tartott az őriszigeti községteremben. Egyhangú szavazással megválasztották az egyesület új vezetőségét, a következő három évben *Frauer Ludwig* látja el az elnöki tisztséget. Fontosak neki a magyar gyökerei s ezt büszkén meg is mutatja, a BMKE rendkívül fontos szerepet játszik az életében. 2008-ban pénztáros, majd pénztároshelyettes lett, 2017 óta pedig az elnökhelyettesi funkciót töltött be, most elnök lett. Eddig is kivette a részét a magyar kultúrmunkából, így továbbra is képviseli az egyesületet különböző rendezvényen. Véleménye szerint fontos, hogy aktiváljuk és erősítsük az anyanyelvünk iránti tudatot – a saját népcsoportunkon belül is (Felsőőrött, Alsóőrött, Őriszigetben). Új ötletei vonatkoznak az egyesületben folytandandó munkára, mint a zenecsoportok, az énekkör, a tánccsoportok további támogatása, illetve bővítése, valamint a társadalmi fontosságú eseménysorozatok sikeres folytatása, mint például az újévi koncert, a gyógynövénytúrák, a könyvbemutatók, a kulináris tanfolyamok, illetve egyszerűen a csodálatos borkóstolók. Arra törekszik, hogy a jövőben a lehető legjobban képviselje az egyesületet, és teljes mértékben eleget tegyen feladatainak. Azt kívánja, hogy a burgenlandi magyarok közössége továbbra is virágozzon!

Helyettesei *Zsótér Iris,* az eddigi elnökasszony, akire továbbra is tartoznak a pedagógiai ügyek, valamint *Rath Stefan,* aki újoncként csatlakozik a BMKE elnökségi csapatához. Az ő családjában senki sem beszél magyarul, de a népiskola óta elbűvölte a magyar nyelv. Szülei meglepetésére úgy döntött, hogy a Felsőőri Kétnyelvű Szövetségi Gimnáziumba akar járni. A kultúregyesület támogatásával felkészült erre a kihívásra, magyar nyelvtanfolyamra járt *Tölly Juliská*nál. Azontúl minden évben részt vett a BMKE nyelvtáborában, hogy a nyári szünet alatt tovább gyakorolja a magyar nyelvet. Mindezért hálás, és a pozitív tapasztalatai kötik a kultúregyesülethez. Nagy megtiszteltetésnek véli a testületben közreműködésének a felkérését és szenvedélyesen vállalja a feladatot. A gimnázium és a kultúregyesületen által ismerkedett meg a feleségével is. Gyereküket kétnyelvűen nevelik és mindkét kultúrát közvetítik neki. Számára nagyon fontos a gazdasági eszmecsere Ausztria és Magyarország között, ezenbelül különösen a kulturális kapcsolatok Felsőőr és a térségünk legnagyobb városa között, Szombathellyel. Saját véleménye szerint tartozik a kultúregyesületnek, és vissza szeretne valamennyit adni. Célja, hogy lelkesedésével másokat is inspiráljon. Úgy gondolja, hogy különösen fontos a gyermekek és az iskolások bevonása az egyesület programjába. A legfontosabb kötelesség a nyelv továbbadása, hogy Burgenlandban továbbra is beszéljenek és énekeljenek magyarul!

Az elnökség többi tagja változatlanul folytatja az eddigi sikeres együttműködést: Az egyesület pénztárosa *Gaal Helmut,* helyettese *Gaal Michael*. *Reiter Bernadette* tölti be a jegyző tisztségét, helyettesei *Liszt Eveline* és *Pal Kathrin*. Azontúl *Balika Alfred* és *Szabo Werner* elvállalják továbbra is az ellenőr tisztségét. Ilyen tapasztalt és egyaránt ösztökélt elnökséggel a BMKE bizakodóan szembenézhet új kihívásokkal.

NYÁRON MAGYARUL TANULNI JÓ MÓKA

Az idén is megrendezésre kerültek a BMKE hagyományos magyar tanfolyamai gyermekek számára – a COVID-19 biztonsági óvintézkedéseit szigorúan betartva. 2020. július 27-e és 31-e, illetve augusztus 31-e és szeptember 4-e között a tapasztalt tanárok három kis csoportban tartották a különböző életkornak megfelelő óráinkat. Idén közel 30 gyerek vett részt a nyári nyelvtanfolyamokon Felsőőrött és Őriszigetben. Közülük sokan már visszajáró résztvevők, akik szószerint minden nyáron várják a lehetőséget, hogy újra találkozhassanak egymással.

Pal Kathrin segítségével a kicsik játékosan kezelték a hétköznapi helyzeteket az egyesület felsőőri székházában, mint pl. az üdvözlést, az órát, a társalgást az évszakokról, a testrészek, bútorok, iskolai eszközök elnevezését, a piaci szituációkat és még sok mást. Akár a születésnapi köszöntőre, ügyességi játékokra és természetesen az ismétlésre is akadt bőven alkalom. Sokat beszéltek, rajzoltak, szóval játékosan tanulták a magyar nyelvet. A nyelvtanfolyam utolsó napján a szorgalmas diákok jó szokás szerint fagyizást és házi mozit érdemeltek meg.

A kissé idősebb résztvevők, illetve a magyar anyanyelvűek *Zsótér Iris* irányításával az őriszigeti községteremben bővítették tudásukat, a diákok nyelvi szintjéhez igazítva. Ők is remekül óldották meg a rájuk szabott, sok témakört felölelő kihívásokat, mint például prezentációkat tartani és LÜK okosjátékokat megoldani, jutalomként nekik is járt fagyi és filmnézés.

A nyári szünet utolsó hetében a BMKE újabb magyar nyelvtanfolyamot szervezett 11 és 15 év közötti gyermekek számára a felsőőri székházban. A hatfős kiscsoportot *Seper Mariann* vezette. Az életkornak megfelelő tanítási órák arra szolgáltak, hogy felkészítsék a résztvevőket az új tanévre, ill. átismételjék a már megtanult anyagot. A diákok egyéni nyelvi szintjéhez igazodva tudásuk játékos módon bővült. A hét folyamán a Jancsi és Juliska című mesével foglalkoztak, amelyet a tanfolyam utolsó napján videóra is rögzítettek. Ez a tanfolyam lehetőséget adott arra, hogy ráhangolódjanak a gyerekek a közeledő iskolakezdésre és könnyebben vegyék fel majd az iskolai oktatás ritmusát. Főként azoknak nyújtott nagy segítséget, akiknek a nyári szünidőben nem volt lehetőségük családi környezetben gyakorolni a nyelvet. A hangsúly azonban mindig a játékos tanuláson volt.

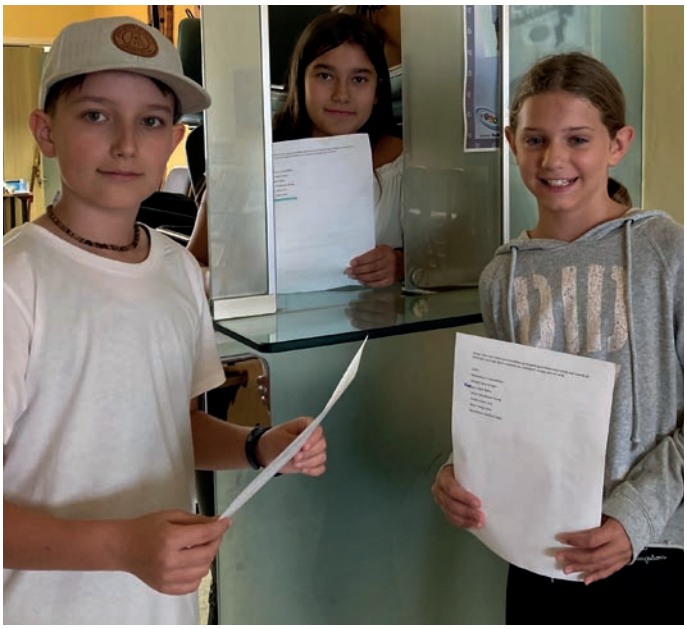

A nyári tanfolyamok nemcsak megkönnyítik a gyermekek visszatérését az iskolába, hanem kielégítik a résztvevők igényeit is, tekintettel az elmúlt iskolai félév nehézségeire. A diákok bevetése és a szülők pozitív visszajelzései megerősítik a BMKE vezetőségét abban a döntésben, hogy a járvány idején is megtartjuk a tanfolyamokat. A táborok alatt tapasztalt összetartozás tudatosította a résztvevőkben a magyar nyelv, ill. magyar anyanyelv jelentőségét. A BMKE ismét köszönetet mond minden szülőnek, aki lehetővé tette gyermekei részvételét!

A nagy igénynek eleget téve a BMKE ősztől heti rendeszerességgel szervez magyar nyelvgyakorlatokat a 7-14 éves korosztálynak Felsőőrben, az egyesület székházában. Részletek és jelentkezés: office@bukv.at

KÉTNYELVŰ TANÉVKEZDÉS A KÖTELEZŐ ISKOLÁKBAN

2020. szeptember 7-én elkezdett az új tanév Burgenlandban. Ebben a tanévben is rengeteg gyerek vesz részt a magyar oktatásban a kötelező iskolákban: Őriszigetben és Alsóőrött kétnyelvű népiskolák működnek, ahol összesen 52 gyerek tanul magyar és német nyelven. Azontúl létre jöttek kétnyelvű osztályok 5 településen (Felsőőr, Felsőpulya, Új-Hodász, Locsmánd és újonnan Rohonc), ahol összesen 111 tanuló beiratkozott magyar-német osztályba. A felsőőri középiskolában (Mittelschule Oberwart) 42 gyerek jár magyar osztályokba. Így a kötelező iskolák magyartanításában összesen 205 gyerek vesz részt ebben a tanévben.

Ezenkívül sok iskolában létezik még a magyar mint kötelező tantárgy (Pflichtgegenstand). Itt a népiskolákban 461 és a középiskolákban 104 a tanulók aktuális létszáma, összesen 565. A szakköri formában (Unverbindliche Übung) magyar nyelvet tanuló diákok számáról még nincs pontos adat, de az előzetes adatok szerint a tavalyihoz hasonlóan, több százan fognak „belekóstolni" a magyar nyelvtanulásba nem csak a kötelező iskolákban, hanem a gimnáziumokban és szakképző intézményekben is. A BMKE minden magyarul tanuló diáknak sok sikert szeretne kívánni s figyelembe ajánlani az egyesület kétnyelvű könyvtárát, amely ingyen áll rendelkezésükre.

NÉPZENEI MŰHELY ŐRISZIGETBEN

Már hagyománnyá vált magyar népzeneműhelyt kezdők és haladók számára szervezett a BMKE Őriszigetben, az evangélikus gyülekezeti teremben, július 11-12-én. Ezúttal kisebb létszámban – a járványügyi intézkedések betartása mellett – 14 zenész kisrákosi és kalotaszegi dalokat tanult a magas szaktudással rendelkező *Földesi család* irányítása alatt.

Miután a járvány korlátozásai miatt a népzenészeknek több héten át nem volt lehetőségük találkozni, a hétvégen az új dallamok elsajátitása mellett jutott idő az eddig tanult táncrendek, tananyagok, vonások ismétlésére is. A zenepedagógusok által nyújtott csiszolásban részesültek az egyesület népzenei együttesei, a *Csörge Népzenei Együttes* és a *Szélforgók Ifjúsági Népzenei Együttes*. Így mezőségi, széki, dél-alföldi, rábaközi, bátai és dél-dunántúli népdalok is elhangoztak.

A közös zenélés élménye közben a földi javakról *Ilyés házaspár* gondoskodott, a résztvevőknek a helyszínen sütöttek kürtős kalácsot. A finomságtól jobban ment a muzsikálás is!

A népzenei műhelyfoglalkozás a nyáron folytatódott, augusztus 1-jén és 2-án szinten Őriszigetben. A koronajárványügyi intézkedéseknek megfelelően a foglalkozások az őriszigeti községteremben most is kisebb csoportokban zajlottak. Közel húsz zenész érkezett Burgenlandból, Bécsből, Innsbruckból és a szomszédos Szombathelyről. A már visszajáró tiroli népzenészek két évvel ezelőtt látogattak el először a BMKE népzenei workshopjára, most konkrét célokkal érkeztek a műhelyfoglalkozásra. A jövőben népzenei együttest szeretnének alapítani, valamint ifjúsági és felnőtt táncházat szervezni. A tanulás és a tudásuk bővítése mellett a burgenlandi magyarsággal is szeretnének kapcsolatot teremteni. A kétnapos őriszigeti népzenei foglalkozáson ők is kalotaszegi dallamokat tanultak a *Földesi házaspár* irányítása alatt. *Kallós Zoltán* néprajzkutató szászfenesi gyűjtéséből, *Muza József* bandájától tanították a népdal-

csokrokat. Az utóbbi zeneműhelyben elsajátított vasi muzsikának az ismétlésére is került lehetőség. A műhely tematikus köre kiterjedt a Kárpátoktól egészen a tiroli hegyekig, átfogva Erdélyt, Magyarországot és Ausztriát. A közös zenélés alapot nyújt egy új barátságos együttműködésre, amely még a járvány idején is legyűri a határokat.
A népzeneműhely sorozat a BMKE heti rendszerességű népzeneoktatásának kiegészítéseképpen működik. Azok a népzene iránt érdeklődőknek is szól, akik még csak most ismerkednek a hangszerekkel, a brácsával és a hegedűvel – nyelvi vagy zenei előismeret nem feltétel. Érdeklődő felnőttek és gyermekek hétéves kortól bármikor csatlakozhatnak.
A foglalkozást *Földesi Jánosné, Földesi János* és *ifj. Földesi János* népzenészek vezetik.

TÖBB MINT 50 ÉV UTÁN ÚJRA MEGSZÓLALT A BMKE RÉGI CIMBALMA

2020. augusztus 21-én az első cimbalomműhely került megrendezésre a KUGA-ban Szabadbárándon (Großwarasdorf). Az esemény ötletgazdája *Szombath Robin János,* fiatal dél-burgenlandi hangszerkészítő mester. Ő tiszteletben tartja a 2019-ben elhunyt *Horvath Pišti* cimbalmát, aki szívvel-lélekkel zenész volt, még gyermekkorában a szabadbárándi nagyapjától tanulta meg ezt a művészetet. *Horvath Pišti* a hangszerét falujára hagyta, ahol igyekeznek fenntartani a híres roma muzsikus zenei örökségét.

Összesen hat érdeklődő Burgenland közép és déli részéről, valamint Berlinből vett részt a kétnapos workshopban, előismeret nem volt szükséges. Négy hangszeren játszottak – *Szeberényi Lajos,* a BMKE alapító elnökének cimbalmán is. *Szeberényi Lajos* maga szenvedélyes zenész volt, és autodidakta módon tanult meg az anyai részéről, nagynénjétől örökölt cimbalmon muzsikálni. Meg szerette volna őrizni nagynénje emlékét, mivel akkoriban női hivatásos zenészként sokféle előítélettel kellett szembenéznie.
A 19. század végén a budapesti Schunda műhelyben épített hangszer az 1960-as évek közepétől kezdve mégis feledésbe merült jó félévszázadig, elsősorban helyhiány miatt. *Dr. Plank Josef,* a BMKE tiszteletbeli elnöke erőfeszítéseinek köszönhető, hogy fennmaradt a most már szakszerűen felújított cimbalom.

Szombath Robin János mások mellett *Balogh Kálmán,* a népművészet Ifjú Mestere és Prima Primissima díjas cimbalomművész tanítványa. Oktatóként különleges hévvel fogott a hangszerhez – amelyik a mai zongora elődének számít – és fiatalos lendülettel egyedülálló élménnyé tette a tanfolyamot. Burgenland zenei hagyománya elválaszthatatlan része a cimbalom, az itt élő népcsoportok múltjához kapcsolódik, valamint az erre a tájra jellemző harmonikus összetartozásnak jelképe is. A műhely végén a résztvevők közösen játszották már a kapuvári verbunkot. Amíg a foglalkozás folytatása tervezés alatt van, addig a KUGA felajánlja az érdeklődők számára helységeiben a gyakorlást *Horvath Pišti* hangszerén.

MAGYAR NÉPVISELETEK FÉNYKÉPES MEGŐRZÉSE

A Burgenlandi Néptáncszövetség leendő új honlapján fontos része a tartományban élő népcsoportok viselete bemutatása. Összesen 26 néptánc- és népzenecsoport közremüködésével alakul egy fényképes adatbázis. E célból a szövetség elnöke, *Beck Matthias* segítséget kért *Seper Mariann* néptáncpedagógustól is, aki a *Virgonc Gyermek Néptánccsoport* vezetője és a szövetségen belül a burgenlandi magyar népcsoport képviselője. 2020. augusztus 25-én a református parokiánál megörökítették a BMKE néptáncosai bevetései által a helyi magyar női viseletet hangulatos és tipikus őrségi jellegű helyszínen.

Fotó: ORF

BUDAPESTI ZARÁNDOKLÓK ALSÓŐRÖTT

2020. augusztus 28-án a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének budapesti tagjai látogattak Alsóőrbe egy egynapos zarándoklatra, hogy megismerjék az őrvidéki magyarságot. A találkozón részt vettek az UMIZ, a BMKE, a bécsi Európa Club, az Alsóőri Kétnyelvű Színjátszócsoport, valamint a helyi magyar egyházközségek képviselői is.

A csoport már az év elejére tervezte a látogatást, de a járvány miatt most tudták megszervezni az egynapos zarándoklatot. A 15 fős budapesti csoportot *Galla János,* a Magyar-Osztrák-Bajor Társaság elnöke, a Hegyvidéki Trianon Harangja Társaság ügyvivője szervezte. Az ökumenikus zarándoklat programjában a látogatók megismerték az UMIZ-ot, az Alsóőri Magyar Média és Információs Központot, megkoszorúzták *Galambos Ferenc Iréneusz* volt alsóőri plébános szobrát, közös ebéden vettek részt az őrvidéki magyarság képviselőivel és megtekintették az Alsóőri Otthon Múzeumot is, ahol *Szabó Ernő* bemutatta nekik a gyűjtemény kincseit.

Fotó: ORF

A nap programja szentmisével zárult, amelyet *Cserháti Ferenc,* a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök celebrálta.

TALÁLKOZÓ KÖVÉR LÁSZLÓVAL ÉS WOLFGANG SOBOTKÁVAL

2020. szeptember 2-án *Kövér László,* a magyar parlament elnöke Magyarország Bécsi Nagykövetségén az ausztriai magyarság legjelentősebb szervezeteinek képviselőivel egyeztetett. A találkozóra a BMKE képviseletében *Frauer Ludwig* elnök és *Zsótér Iris* volt hivatalos. *Kövér László* a szervezetek vezetőitől tájékozódott a magyarság aktuális helyzetéről. A jelenlévők felhívták figyelmét arra, hogy az osztrák állam mulasztásban van az alkotmányban és a törvényekben rögzített kisebbségi nyelvi jogérvényesítés terén, hiszen noha egyes hivatalokban és bíróságok előtt lehetőségük van a népcsoportokhoz tartozóknak nyelvük használatára, a személyi lehetőségek ezt mégsem teszik lehetővé. A megbeszélésen a népcsoporti képviselők köszönetüket fejezték ki a Magyarországról érkező támogatásokért is, amelyek nélkül még nehezebb helyzetben kellene működniük. *Áder János* 2019 tavaszán adományozta *Wolfgang Sobotkának* a Magyar Érdemrend középkeresztje a csillaggal kitüntetést. Az indoklás szerint az Osztrák Parlament elnöke hozzájárult az osztrák-magyar kapcsolatok megerősítéséhez, különösen a parlamenti együttműködés fejlesztésében töltött be kiemelkedős szerepet. A kitüntetést szeptember 2-án a Bécsi Magyar Nagykövetségen adta át *Kövér László,* a magyar Országgyűlés elnöke. Az átadáson a burgenlandi magyarokat képviselte *Rath Stefan* a BMKE elnök helyetteseként és Kelemen László az UMIZ vezetőjeként.

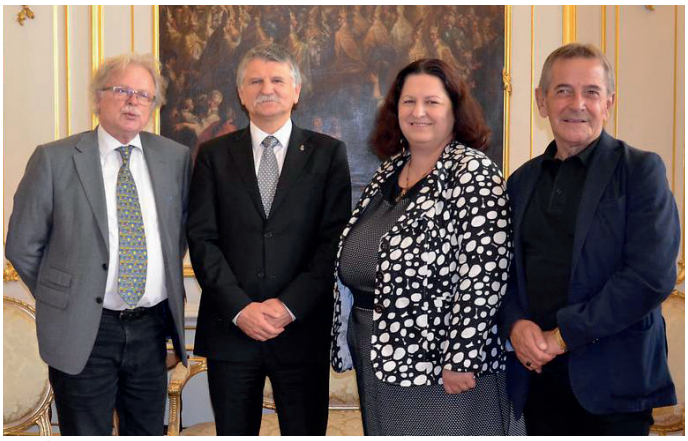

Fotó: ORF

Copyright: Parlamentsdirektion/Thomas Topf

KISEBBSÉGI OKTATÁSÜGY

2020. szeptember 14-én a Népcsoporttanács konferenciájának tagjai találkoztak az Osztrák Oktatási, Művészeti és Kulturális Minisztérium képviselőivel, hogy megvitassák a kisebbségi iskolarendszer aktuális menetrendjét. A magyar népcsoportot *Hollós József* és *Zsótér Iris* képviselte. Jelen volt V*ukman-Artner Karin* is, a Burgenlandi Oktatási Igazgatóság kisebbségi iskolákért felelőse. A fő téma a népcsoportok nyelveinek oktatása volt, annak létrehozása a népcsoportok őshonos településein kívül is, de mindenekelőtt a szövetségi fővárosban, Bécsben. A követelés az, hogy a népcsoport tagjai Bécsben is kétnyelvű oktatásban részesülhessenek. Ehhez azonban szükség van a kisebbségi iskolatörvény modifikálására. Szintén megvitatott téma volt a kétnyelvű oktatás optimalizálása Burgenlandban, ahol gyakran felmerülnek szervezési problémák, különösen a kis létszámú képzési intézményekben.

KISEBBSÉGI POLITIKA

Szintén 2020. szeptember 14-én *Regina Petrik,* a GRÜNE klubelnöke a burgenlandi tartománygyűlésben hívott kapcsolatfelvételi beszélgetésre Felsőpulyára. Burgenland minden egyes népcsoport képviselői jelen voltak, köztük *Frauer Ludwig, Zsótér Iris* és *Gaal Helmut* a BMKE-től, valamint *Kelemen László* az UMIZ-tól és *Kántor Christian* a Középburgenlandi Magyar Kultúregyesülettől. Eredményes vitát folytattak a közönséggel *Regina Petrik, Wolfgang Spitzmüller,* a tartomány parlamenti képviselője, és *Deva Zwitter,* aki *Olga Voglauer* országos parlamenti képviselőjének a képviseletében jelent meg. Megerősítették szándékukat, hogy szövetségi szinten folytatják a kampányt a nepcsoportokért. Az aktuális osztrák kormányprogram, amely a GRÜNEN részvételével jött létre, erősíti az Ausztria területén élő népcsoportokat, mely közel három évtized után remélhetőleg jelentős javulásokat hoz majd, nem csak anyagi térén.

TÁRSASJÁTÉK (11 +)

Kapható a BMKE-nél Ára: € 18,-

Ne maradjon le a friss hírekről, kövessen minket az interneten is! Oldalainkon folyamatosan tájékozódhat a legfontosabb eseményekről.

www.bukv.at

@BUKV.BMKE

bukv_oberwart

IMPRESSZUM | IMPRESSUM

Kiadó | Herausgeber:
Burgenlandi Magyar Kultúregyesület
Burgenländisch-Ungarischer Kulturverein

A-7400 Oberwart | Felsőőr
Wiener Str. 47
Telefon: +43(0)3352-38489
E-Mail: office@bukv.at

www.bukv.at

Szerkesztő | Redakteurin:
Mag.ª (FH) Prascsaics Carmen

Nyomda | Druck: Schmidbauer Druck GmbH
7400 Oberwart, Wiener Str.103

Gefördert aus Mitteln der Volksgruppenförderung
des Bundeskanzleramtes

Pannon kulináris sorozat
Pannonische Kulinarikreihe

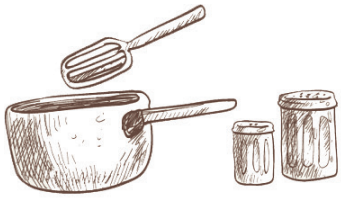

Őszi gyógynövénytúra
2020. október 10., 14 óra

Herbstkräuterwanderung
10. Oktober 2020, 14 Uhr

Fedezzük fel együtt egy 60-90 perces séta során az őszi természet gyógyfüveit! Liszt Eveline-től megtudjuk, hogyan és mire használhatjuk a gyógynövényeket. **Résztvevők száma**: min. 5, max. 20 fő - rossz idő esetén elmarad a rendezvény!

Gyülekező: Klubház Alsóőr
Treffpunkt: Clubhaus Unterwart
Díj | Beitrag: EUR 6,-

Erkunden Sie mit uns bei einem 60-90 minütigen Spaziergang die Pflanzen des Herbstes! Erfahren Sie von Eveline Liszt mehr über die volkskundliche Anwendung von Wildkräutern!

Teilnehmerzahl: min. 5, max. 20 Personen - bei Regen findet die Veranstaltung nicht statt!

Korlátozott létszám - bejelentkezés szükséges!
Beschränkte Teilnehmerzahl - Anmeldung erforderlich!

Österreichische Post AG
Info.Mail Entgelt bezahlt